

Využité metody – podíl hodin (v %)

Využité metody	Nevyskytla se	Okrajově	Výrazný výskyt	Dominantní výskyt
Transmisivní výuka	16,5	37,9	35,2	10,5
Komunikativní výuka	7,4	23,3	54,4	14,8
Práce s textem	27,0	32,4	35,5	5,1
Projektové vyučování	95,6	2,1	1,3	0,9
Problémové učení	57,0	27,0	14,4	1,6
Aktivizující metody	27,1	34,3	33,4	5,2
Názorně demonstrační metody	51,2	25,1	20,5	3,2
Dovednostně praktické metody	59,3	15,2	16,0	9,5

Nadále trval stav, kdy vůbec nejčastější vyučovací metodou na obou stupních základních škol byla komunikativní výuka, která byla dominantní v 14,8 % a výrazně se vyskytla v 54,4 % hodin. Zjištění dokazují, že využívání komunikativní výuky je efektivní v případě, že žáci jsou vhodně motivováni (např. předem připravenými otázkami k diskusi na dané téma) a učitel dokáže udržet jejich pozornost po celou dobu. V opačném případě není ve výuce tato metoda příliš účinná, učitelé často nedokážou na aktuální situaci ve třídě reagovat a operativně změnit styl výuky. Dále se výrazně vyskytovaly metody transmisivní výuky, práce s textem a aktivizující metody. Okrajově nebo vůbec se nevyskytlo problémové učení a téměř vůbec projektové vyučování.

Z hlediska účelnosti využitých metod bylo dosaženo nejvyšší míry u dovednostně praktických metod a u aktivizujících metod. V případě transmisivní výuky bylo její využití hodnoceno v 5,9 % hodin jako spíše neúčelné a v 0,8 % hodin dokonce jako rozhodně neúčelné. Potvrdilo se, že pouhé předávání více méně hotových poznatků v těchto hodinách nebylo efektivní.

Při srovnání 1. a 2. stupně byly zjištěny největší rozdíly ve využití aktivizujících metod. Ty se vyskytly výrazně v 39,5 % na 1. stupni, ale jen v 26,2 % na 2. stupni; nevyskytly se v 19,7 % hodin na 1. stupni, nevyskytly se dokonce v 35,5 % hodin na 2. stupni. Ostatní hodnoty využití metod byly srovnatelné, na 1. stupni byla výuka rozmanitější, častěji byly zařazovány činnostní metody.

Přestože právní předpisy vyžadují pro výuku v základní škole pouze kvalifikaci pro 1., resp. pro 2. stupeň, ČŠI zjišťovala také aprobovanost pro výuku daného vyučovacího předmětu zejména na 2. stupni. Vliv kvalifikovanosti a aprobovanosti na používání metod a forem se projevil právě v zařazování různých forem a metod. Kvalifikovaní a současně aprobovaní učitelé využívali rozmanitější možnosti výuky. U kvalifikovaných neaprobovaných učitelů byla méně často využívána např. samostatná práce žáků nebo skupinová výuka a současně byla zaznamenána nižší účelnost zařazovaných forem a metod výuky. Problémové učení bylo celkově zaznamenáno v menším podílu hospitovaných hodin, obdobně však významně častěji v kvalifikované a aprobované výuce, tedy v hodinách vedených odborníky. Podobně aktivizující metody využívali v menší míře kvalifikovaní, ale neaprobovaní učitelé.